

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

CONCURS

1—3

Pentru distribuirea a patru stipendii de câte 1000 coroane, din fundațiunea *Trandafil*, se publică concurs până la 26 Septembrie calendarul vechiu, (9 Octombrie n.) 1906.

După dispozițiunile fondatorului la aceste stipendii pot reflecta numai tineri români gr. orientali din tot cuprinsul metropoliei noastre, cari au obținut calcul *eminent* în clasele gimnaziale și cercetează oarecare universitate sau facultate.

Recursele sunt a se instrui cu atestat de botez, de paupertate, și de studii și a se adresa conzistoriului metropolitan în Sibiu.

Sibiu în 25 August 1906.

Conzistorul metropolitan.

Pactul cu Austria.

Sibiu, 10 Septembrie n.

Cea mai grea chestie pe care va avea să o rezolve actualul nostru guvern este chestia reînnoirii pactului economic-comercial cu cealaltă parte a monarhiei, regularea raporturilor de împreună rămânere a Ungariei în cele economice-comerciale cu Austria.

Chestia aceasta formează problemă grea pentru ambele guverne, pentru cel ungar, ca și pentru cel austriac, și pertractările cari nu peste mult se vor începe între ele, pentru ajungerea la înțelegere, probabil că nu vor da rezultate mulțămitoare.

Ungaria, reprezentată în parlament prin partidul kossuthist ajuns la majoritate, se va ține de literile legii dela 1899 și va cere decretarea independenței economice a țării, lucru la care Austria însă nu se poate învoi, și nici nu se va învoi,

după cum sună știrile venite dela Viena.

Un comunicat semioficios, ori poate chiar oficios, spune anume, că punctul de vedere al guvernului austriac ar fi în chestia pactului, care acum de un șir lung de ani își așteaptă reînnoirea și regularea desăvârșită, următorul:

Guvernul austriac e gata să lege pact vamal-comercial cu Ungaria, însă pe bazele de până acuma, curat *dualistice* și *pragmatice*. (Ceeace înseamnă, pe lângă menținerea *unității* monarhiei austro-ungare). Dacă Ungaria acceptează aceste baze, atunci Austria e gata să fie cu conziderare la faptul, că Ungaria e materialicește partea cea *mai săracă*. Dar dacă Ungaria va căuta să-și exopereze întreaga independență față de Austria, atunci Austria nu poate să trateze cu ea altcum, decât ca și *cu un stat străin*. Guvernul ungar să nu se provoace la aceea, că partidul independist, stăpân pe situație în parlament, cere concesiuni, pentru că și Austria își are partidul ei independist, care mereu strigă „*Los von Ungarn*“!...

Programul guvernului austriac în chestia pactului e deci clar și bine stabilit. Menținerea *dualismului*, pe bazele *sancțiunii pragmatice*! Probabil, că aceasta este și dorința și acesta e și programul Maiestății Sale Domnitorului nostru. Că programul guvernului ungar care e, nu se știe. Prim-ministrul nostru *Wekerle* a fost zilele trecute la Herkulesbad, unde se află ministrul de comerț *Kossuth*, și a conferat cu acesta în chestia pactului. Reîntors acasă la Budapesta a ținut apoi conziliu de miniștri cu ceilalți membri ai cabinetului, iar Joi seara a plecat la Viena, și Vineri a fost primit în lungă audiență din partea Maiestății Sale, Regelui nostru.

Încă Vineri seara ministrul președinte *Wekerle* a plecat iarăși acasă,

la Budapesta, unde Duminecă a sosit și ministrul-președinte austriac, baronul *Beck*, pentru a începe pertractările cu colegul său ungar în chestia pactului.

Vom ține în curent cetitorii cu rezultatul acestor pertractări, cari acum se încep de nou, după ce guvernul austriac a revocat în întregime învoiala la care ajunsesse guvernul lui *Széll* cu guvernul *Körber* din Austria înainte cu șapte ani, și nu o mai recunoaște de validă, — deși, cum am spus mai sus, e aproape ca sigur, că pertractările nu vor da nici un rezultat. Ceeace însă nu însemnează, că pactul nu va fi legat. Se va lega, pentru că Maiestatea Sa *vrea* ca să fie legat, și probabil se va lega așa cum a fost legat sub guvernul lui *Széll*. Pe lângă aceleași condițiuni, fiindcă situația e așa, că mai ușor poate fi suportată o criză ministerială în Austria, decât în Ungaria. Firește, pactul se va lega în mod provizoriu, pe 10 ani, până la anul 1917. Că după aceea ce va fi, vor vedea ceice vor fi *atunci* la conducere.

Cronica bisericească.

Ziaristica bisericească la Români.

De Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Anul 1848 făcuse în țările române în anumite ramuri ale vieții cu mult mai multe schimbări decât se aștepta. Oameni cu cea mai curată însuflețire fuseseră siliti a lua lumea în cap și în urma lor să lase oameni de mai puțină încredere; diferite funcții — și acestea din cele mai însemnate — fură ocupate în mod provizor de oameni mediocri, iar altele erau ținute în vacanță pentru a li-se paraliza puterea. Astfel se face, că în 1848 mai multe scaune arhierestice din România erau neocupate, — împrejurare care se explică prin faptul, că după regulamentul organic metropoliei și episcopii trebuiau să fie aleși

de adunarea obștească. Dar acum, în urma convenției dela Balta-Liman adunarea obștească era oprită. Numai după mai multe chibzui și după intervenția formală a Rusiei s'a putut concheta pe 14/26 Sept. 1850 adunarea electorală constatătoare din 40 de votanți din cea mai înaltă boierime.

Adunarea alese pe Nifon metropolit la București, împotriva lui Calinic, care ajunse numai episcop la Râmnic, iar la Argeș pe Clement și la Buzeu pe Filoteiu.¹⁾ Dionisie, care după scăpă din închisoare se întoarse din nou la Buzeu, știu dinainte, că șef al eparhiei lui o să ajungă Filoteiu, un om cu tragere de inimă pentru carte și cu bune sentimente pentru biserică. Dionisie a simțit, că în atmosfera pe care o va crea Filoteiu se va putea lucra ceva. Aceasta-i era și dorința lui.

Încă cu 2 săptămâni înainte de alegerea lui Filoteiu din scaunul dela Buzeu Dionisie începe a scoate tot în Buzeu o nouă carte bisericească: *Ecoul ecleziastic*²⁾ și în legătură cu aceasta o „*Bibliotecă religioasă-morală*“³⁾ din care apărea în fiecare lună câte o fasciculă, tratând anumite subiecte, și cuprinzând din când în când traduceri din cărțile sfintei scripturi. Pentru o asemenea întreprindere, experiența ne învățase, că nu se poate întemeia numai pe sprijinul puținilor cetitori sau abonați și că va trebui să caute undeva un sprijin statornic pentru a nu zădărnici cu mult mai curând decât s'ar fi crezut, ajungerea scopului. Astfel îl vedem recurgând la un ajutor din partea guvernului, spunând că „a început a tipări și o mică bibliotecă religioasă și morală, adunare de rugăciuni“.

Rezoluția domnului Știrbei scrisă pe petiție era: „pentru cărți bisericești urmează să i-se dea din fondurile bisericești

¹⁾ N. Iorga. Domnia lui Știrbei-Vodă I. 27.

²⁾ Organul luminării și organul național (1848) nu se pot socoti între ziarele bisericești, pe lângă tot atributul lor de „Gazeta beserecească, Politica și literară“.

³⁾ Pentru biserică era cam ceea ce era la 1829 pentru marea mulțime de români de carte biblioteca românească alui Caracalechi din Budapesta.

FOIȘOARĂ.

Dela expoziția din București.

(Urmare).

Pavilionul agriculturii.

România este un stat agrar. Pe câmpurile binecuvântate ale țării crește grâu, cucuruz, secară, orz, ovăș, rapiță ș. a. În spațiosul pavilion se înșiră pe foarte multe stelaje bogăția în produse agricole: sticle cu tot felul de semințe, apoi snopi cu spicuri pline.

În anul trecut a produs țeara 36,000.000 hectolitri de grâu și 42 mil. hect. cucuruz (porumb). Frumose cifre!

Pavilionul industriei.

În acest pavilion mare și luminos sunt reprezentate toate meseriile. Mai departe fabricile de zahar, rum și cognac etc. Într'un colț erau suluri mari de hârtie. Industria țării, judecând după lucrurile expuse, arată un progres însemnat. Cu toate acestea n'am ieșit cu fața veselă din acest pavilion; știți de ce? Cele mai multe nume ale industriașilor exponenți sunt străine.

Regia monopolurilor statului.

Acest pavilion este situat la dreapta dela intrarea în expoziție, la începutul

aleei principale. Indată ne întâmpină miros aromatic de tutun. Zidurile și plafonul din interiorul pavilionului sunt tapetate cu foi de tutun, cutii de tutun și chibrite și cu tot felul de țigări. În mijlocul pavilionului se află mașinile atelierului de manufactură, unde lucrează zilnic 25 de fete în uniforme de culoare vânăt — închis, tot felul de țigarete. În aripa stângă vedem diferite calități de tutun în baloturi, este tutun indigen și din străinătate. În aripa dreaptă se află depositul de sare, praf de pușcă, dinamită, cărți de joc, chibrite și foițe de țigări. Bine înțeles, aceste monopoluri laolaltă aduc statului an de an un venit de multe milioane. La acest venit contribuie o bună parte și damelile române cari — fumează.

Pavilionul domeniilor Coroanei.

Despre domeniile Coroanei am avut prilej a scrie mai pe larg înainte cu cinci ani. Este un factor cultural și economic de prima ordine. În consecință și pavilionul domeniilor este unul din cele mai bine întocmite. La intrare straturi de flori și trunchiuri de arbori seculari. În spațiul pavilion sunt expuse tot felul de produse ale celor 12 mari moșii. Mai departe încercările de industrie în lemn, olărit, împletituri de pae etc. Dela cel mai sim-

plu obiect ce-i trebuie țăranului până la mobile frumoase și trainice. Pentru ca tabloul să fie complet, ni se arată și un grup mărișor de animale împăiate: urși, lupi, porci sălbatici, vulturi ș. a.

Domeniile Coroanei stau sub conducerea domnului Ioan Kalinderu, unul dintre cei mai ilustri bărbați ai României moderne. Șefii de regie și silvicultorii încă sunt la culmea chemării și este un semn îmbucurător, că pe lângă greul ofițiu ce-l poartă dânsii se mai îndeletnicesc și cu lucrări literare. Pe o masă vedem scrierile de specialitate, între cari „monografia domeniului Mălini“ (cu mai multe ilustrații) de compatriotul nostru Olimpiu Boiu.

Pavilionul artei casnice.

Asupra acestui pavilion îmi permit a atrage deosebită atențiune a damelor noastre. Vor afla aici o comoară de țesături și cusături naționale, cum rar se mai află. Pavilionul l-au întocmit doamnele dela societatea „Furnica“ sub patronajul M. S. reginei și dela societatea „Munca“, cărora li-se cuvine toată lauda.

Pavilionul e frumos aranjat: pereții îmbrăcați cu minunate covoară și prosoape. Ce abundență de colorii, cusături cu fir argintiu și auriu, altele în mătăsuri

împodobite cu fluturi... Pentru prima dată mi s'a dat ocazie a vedea la un loc costume de bărbați și femei din toate județele țării, ba și portul macedonean.

În altă secțiune a pavilionului am admirat bogatele costume lucrate de elevele azilului Elena Doamna.

Un lucru ar fi de dorit: să se mai reducă din prețurile exagerate ale obiectelor.

Pavilionul Austriei.

Edificat într'un stil secesionist — vienez, acest pavilion are o înfățișare elegantă. La intrare ni-se ofere un catalog. Se expun mai multe garnituri de mobile scumpe, mai departe trăsuri luxoase, diverse mașine (agricole, de tipar etc.). Am mai văzut unele servicii de sticlă, foarte prețioase, apoi multe obiecte de artă și giuvaere.

În legătură cu pavilionul stă un restaurant à la Viena. Cine are pofta a se ospăta aici, trebuie să aibă punga bine garnisită.

Pavilionul ungar.

În calea Dobrogei, tocmai după pavilionul austriac, se înalță o mare clădire, pe al cărei frontispiciu cetim cuvintele: Magyarorszag, Ungaria. Sus în vârful pavilionului falfășe stindardele ambelor state

lei patru mii din cei destinați pentru ținerea seminariilor.¹⁾

Cu această sumă putea să dea nu numai biblioteca religioasă, ci și revista care de sigur îl va fi preocupat multă vreme dela încetarea Vestitorului bisericesc.

Noua revistă a lui Dionisie, care cu drept cuvânt se poate numi părintele ziaristicii bisericești la Români, nu e cu mult mai bună decât cea dintâiu, dar e tot așa de adevărat, că ea nu e nici mai slabă decât aceea care i-a urmat cu 7 ani mai târziu în București, Predicatorul.

În anul întâiu interesul publicului era tot așa de mare pentru revista aceasta ca și pentru Vestitorul bisericesc. În întreaga românie abia se găsește 264 de abonați,²⁾ dintre cari 220 erau din Muntenia și numai 44 din Moldova. În Ardeal și în Bucovina nu era nici un singur abonat la această unică revistă.³⁾ Din cei 220 de abonați munteni abonați adevărați erau numai 120, căci 100 de exemplare le aveau abonate însuși episcopul Buzeului Filoteiu,⁴⁾ care le împărțea în cinste celor mai buni preoți din eparhia sa. Cât pentru Moldova, cu multele ei mănăstiri, cari făceau odinioară fala Românilor, în întreaga Moldova abia au fost în stare să pătrundă 44 de exemplare.

Tot aceeași soartă o aveau și Biblioteca religioasă pe care o da aproape exclusiv numai Dionisie. În fiecare lună eșea câte o fasciculă de câte 60—100 pg. și numai o singură dată a dat Ilie Benescu, redactorul Predicatorului de mai târziu, o istorie a filozofiei, din care dându-i-se și lui ca autor 400 de exemplare le-a refuzat, dorind ca ele să fie împărțite gratis printre doritorii de a ceti.

Episcopul Filoteiu îndemna pe Dionisie să ede o biblie într-o nouă ediție mai portativă, mai îndreptată și cu „comentațiile” trebuincioase. Dionisie și-a dat seamă despre greutatea unei astfel de munci și n'a îndrăznit a o lua asupra sa în întregime. Ce e drept el a dat câteva din cărțile sfinte în biblioteca sa, dar lucrarea întreagă a rămas ca să o îndeplinească însuși Filoteiu prin edarea bibliei dela 1854, după cea din Blaj, cu anumite îndreptări și comentarii. Probabil pentru a-i fi de ajutor la edarea bibliei l-a chemat Filoteiu pe G. Barițiu la Buzeu în anul 1852⁵⁾ oferindu-i plata de 400 de galbeni pe an. Traducerile, căci erau traduceri și nu reeditări ale textelor vechi, lui

Dionisie (Eclesiastul lui Solomon, Aprilie 1852 și Proverbele lui Solomon) prezintă și un interes lingvistic întrucât sunt primele traduceri modernizate clare.

El a păstrat foarte arare-ori vechea frază bisericească de multeori sucită și încurcată și în locul ei a dat un text întregit adeseori de neologisme, dintre cari despre foarte puține s'ar putea zice că nu sunt la locul lor.

Traducerea e îndeobște cu mult superioară și ca claritate și ca frumusețe traducerilor de mai târziu ale episcopului Melchisedec și ale sfântului sinod. În schimb Filoteiu a purces altcum în biblia lui păstrând aproape pretutindenea textul dela Blaj.

Dupăce, pe lângă tot sprijinul lui Filoteiu revista nu putea să-și îndeplinească rolul său din cauză că nu putea să străbată, ea încetează.¹⁾ Și a trebuit să mai treacă alți cinci ani până când să apară o nouă foaie bisericească.

Totuși în anul 1853, între împrejurări de altă categorie și pentru trebuinți iarăși de o altă categorie apare o gazetă care trebuie pusă între cele bisericești, dat fiind caracterul ei bisericesc și acela de a fi organ al unei biserici românești. Aceasta e „Telegraful Român” din Sibiu, pe care l-a dăruit bisericii sale din Ardeal, pe atunci episcopul Andrei baron de Șaguna.

Când Șaguna s'a hotărât să scoată de sub teascurile tipografiei sale ziarul plănuț, cel mai bun om, căruia îi putea încredința soarta acestuia, era Florian Aron, un ardelean care jucase un oarecare rol atât în viața culturală, cât și în viața politică din țara românească înainte de 1848 și în cursul revoluției dela 1848, ceea ce i-a și atras exilarea la anul 1849, — și care la anul 1853 se afla în Sibiu, unde între altele se ținea în curent cu toate lucrurile mai de seamă, cari agitau sufletele bărbatilor mari dela 1848. De aici el poartă o întinsă corespondență cu Ion Maiorescu, care era atunci în Viena, cu A. T. Laurian și cu alți bărbați de valoare.²⁾ La activul său aveau un trecut literar destul de interesant, atât prin studiile sale istorice, cât și prin activitatea sa pe terenul ziaristicii, — redactase doar în țeara românească cel dintâiu ziar cotidian,³⁾ care deșteptase și un interes mare între ceice se pregăteau pentru a ajuta patria.

În mâinile acestui bărbat depune Șaguna soarta „fătului” său, și deși relațiile personale dintre Șaguna și Aron nu erau dintre cele mai amicale,⁴⁾ se aștepta ca această mare și însemnată întreprindere să izbutească în cel mai fericit chip.

Pentru cler apariția „Telegrafului Român” a fost o surprindere, o surprindere

¹⁾ 1851.

²⁾ Acad. Rom. mss. nr. 1216.

³⁾ „România” 1846.

⁴⁾ Vezi scrisorile către I. Maior în mss. Ac. r.

care însă nu întrecea pe aceea a oamenilor politici, pentru orientarea cărora porniau numai din Brașov cele două foi românești de o oarecare vechime acum: Foaia pentru minte, inimă și literatură și „Gazeta Transilvaniei”. „Telegraful” înseamnă un pas nou și în viața politică.

Pentru mulți principii „Gazetei” nu erau pe deplin îndeplătore și o amplificare a lor, înțelegere mai largă și mai națională era o dorință dintre cele mai mari. Șaguna, care era și un conducător politic al Românilor din Ardeal și țeara ungurească, era în măsură de a putea lămurii anumite puncte, cari pentru unii erau întinse sau chiar nici nu existau. El avea însă și la acest dat ca și mai târziu, până la sfârșitul vieții sale, nenumărați dușmani, personali sau de principii, unii fără nici o simțire, alții de o atitudine neconsecventă. Politica lui Șaguna n'a biruit fiindcă ar fi fost susținută de mulți inși, ci fiindcă el și-a pus toate puterile pentru ducerea ei la îsbandă. Chiar și între cei mai apropiați de el și între cei mai buni români se găseau foarte mulți cari nu-i puteau suferi ținuta lui politică categorică și mândră. Insuși Aron, care era un om cam înțepat și neînvațat a se supune, suferă greu principiile politice ale superiorului său, și în scrisorile sale către prieteni nu uită niciodată a se plânge.¹⁾ (Va urma.)

„Primejdiile în chestia națională”

Publicăm astăzi în întregime nesocotitul articol al dlui Constantin Burdia, apărut sub titlul de sus în ziarul „Budapester Tagblatt”, numărul dela 2 Septembrie n. pentruca opiniunea publică română să-l cunoască și să poată să trateze pe domnul Burdia așa dupăcum merită. E următorul:

„Rezultatul alegerilor din urmă de deputați dietali, a fost în părțile de țeară, în cari Românii formează majoritatea numerică, cu deosebire în Caraș-Severin, Arad și în unele comitate din Ardeal, urmarea firească a miopiei, a superficialei aprecieri de raporturi, care tot mai mult s'a încuibat sub domnia partidului liberal în viața publică, și care s'a mulțumit cu rezultate aparente și n'a acordat seducerii și agitației stratelor mai puțin inteligente ale poporului român de către agitatorii dușmani Ungurilor atențiunea, care era reclamată de bunăstarea și pactică dezvoltare a statului unitar național maghiar.

Rezultatele pe cari le-au obținut la alegerile trecute conducătorii poporațiunei române, cari au operat cu toate mijloacele celui mai fără cruțare terorism, și apoi atitudinea așa numiților reprezentanți ai naționalităților în dieta țării, arată destul de evident, că sub guvernele liberale s'a format în unele părți de țeară, ales în cele

¹⁾ Mss. citate.

expuse, stări bolnăvicioase de lucruri, cari reclamă cu grabire o îngrijitoare, dar totodată radicală vindecare, dacă e să fie asigurată puternica și naturala dezvoltare a statului unitar maghiar, ceea ce e cu atât mai necesar, cu cât în general trebuie să fie cunoscut, că astăzi în Ungaria locuiesc aproape trei milioane de Români, prin urmare după conducătorul neam unguresc, e cel mai numărös neam.

Vindecarea aceasta va succeda mai sigur și pe cale cu totul naturală, dacă întâiu de toate avem în vedere modul și mijloacele cu cari se poate inaugura între poporațiunea blândă română o ținută contrară statului, ba putem și trebuie să o spunem pe față, o amenințare agresivă a păturei inteligente de popor, care gândeste în mod patriotic.

Din momentul restaurării statului constituțional ungar prin legile dela 1867 și prin încoronarea Regelui, până la anul 1881 au participat Românii în mod pactic la alegerile pentru dieta ungară, iar agitația, îndârjirea în contra statului național ungar, nu câștigase încă teren, cu toate că nici pe atunci n'au lipsit încercările de a sămăna printre poporațiunea română sămânța neîncrederii față de ideea de stat maghiar. Când mercenarii (Söldlinge), sistemului absolutistic, delaturat la anul 1867 și dus la groapă au văzut, că au căzut la alegeri aproape pretutindenea și peste tot nu au putut acapara decât 4—5 mandate naționaliste, a fost stabilită pentru viitor pasivitatea Românilor la alegeri și în viața publică ca principiu, o procedură, care nu a avut alta de scop decât aceea, ca statul ungar să fie blamat în fața străinătății.

Pasivitatea aceasta a fost observată însă numai la alegerile pentru dietă, pe când în comunicație internă cu poporul a fost pusă la cale o aprigă agitație sistematică în contra statului ungar, care agitație a fost sprijinită cu mijloace materiale din partea Ligei înființate în învecinatul regat al României.

Sub scutul liberalelor legi ale Ungariei a luat bunăstarea poporațiunii române un avânt oarecare, în curs de câteva decenii s'au ridicat 150 institute financiare și numeroase institute economice. Acest avânt material a fost însă exploatat de către agitatorii dușmani statului, iar poporul român i-s'a spus, că are dreptul să formuleze pretenziuni nedrepte și să formeze așa zicând stat în stat.

Majoritatea fișpanilor puși în fruntea conducerii comitatelor n'au dat acțiunii agitatorilor dușmani statului atențiunea cuvenită, ei și-au pus întreagă greutatea activității și a puterii lor întru combaterea partidelor independiste și 48-iste, și erau foarte fericiți, dacă puteau să raporteze, că partidul liberal a pus mâna pe atâtea și atâtea mandate, iar candidații opoziționali au căzut la alegeri. Cum s'a procedat la alegeri, cu ce mijloace s'a purtat lupta, ce sume colosale au fost cheltuite pentruca să ajungă la mandat candidatul partidului liberal, rămână nediscutate mai de aproape.

Dar va rămânea pentru toate vremile lipită de partidul liberal grava acuză, că sub scutul instituțiilor liberale ungare agitatorii naționaliști au câștigat tot mai mare teren și erau aproape să constituie primejdie adevărată pentru statul ungar existent mai bine decât de o mie de ani, dacă nu i-ar fi succes neobositei și desinteresatei proceduri a mult defăimatei opoziții parlamentare, ca prin unirea tuturor puterilor susținătoare de stat să ia conducerea statului din mâinile partidului liberal, devenit necredincios principiilor sale proprii.

Pecând partidul acesta a căutat să-și conserve puterea cu toate mijloacele, chiar și ilegale, și a purtat luptă de exterminare în contra tuturor bărbatilor cărora înțelepciunea și credința constituțională a monarhului încredințase descurcarea stărilor caotice de lucruri intrate în politică, dușmanii statului ungar puteau să-și continue neconturbat agitațiile. În adunări bisericești, în sinoade și congrese, în seminarii teologice, în școli confesionale, precum și în institutele financiare și economice nu a existat

(Va urma.)

vecine în cea mai perfectă armonie. A fost o idee cu totul greșită a zugrăvi exteriorul pavilionului cu tot felul de flori împetrite — tulipanii nu lipsesc — în contra gustului estetic care se observă la toate celelalte pavilioane ale expoziției.

Ce privește partea interioară, aceea se prezintă cu mult mai bine. Prevalează mașinile agricole, așezate în șiruri lungi.

Sunt apoi multe lucrări de lemn și mobile frumoase de salon. Amintire specială merită și obiectele de ceramică, cari le-a expus o firmă din Pesta. Bufetul e bine provăzut cu mâncări reci și — vin de Tokaj.

Cula oltenească.

„Cula” înseamnă în limba turcească turn. În secolii trecuți adevărat era obiceiul la boerii din Oltenia să-și zidească și ei case mai bine întărite după planul imprumutat dela Turci.

Cula dela expoziție se va asemăna poate după forma clădirii caselor boeresti din vremuri, dar după cuprinsul și întocmirea ei este cu totul altceva. Intrăm mai întâiu în rândul de jos. Dintr'un pridvor întunecos trecem într-o odaie unde se află tot felul de lucruri vechi din biserici: strane, icoane mari, stâlpi, uși ș. a. Două figuri de ceară ne reprezintă pe un

principe cu domnița sa, în costume de gală. Urcăm apoi treptele, dăm de un paracelis îngust, în care abia ajunge câte o rază de lumină. În altă odaie se expun cărți și manuscrise prețioase din muzeul țării, o evanghelie lucrată de M. S. regina și o carte de rugăciuni a principesei Maria.

Este și un muzeu religios armenesc. Biserica dela curtea de Argeș lucrată în smalt albastru și aur, stoarce admirația noastră. Cu un cuvânt: sunt multe odoare bisericești în Culă; însă pentru a le putea toate aprecia după adevărata lor valoare, este lipsă neapărată de un catalog.

Pavilionul nostru etnografic.

Pe culmea dealului, aproape de palatul artelor, stă o modestă casă cu inscripția: Pavilionul etnografic al Românilor de peste hotară. Intrăm prin o poartă mare, cam de felul acelor cari se văd în satele noastre din marginime. Trecând prin curte, parecă suntem la noi acasă, în iubitul nostru Ardeal. Pavilionul este întocmit cu gust și pricepere. Meritul revine îndeosebi doamnei Maria Cosma, care a strâns cu mare zel tot felul de țesături; mult a ostenit în cauză și Dr. C. Diaconovich.

pasivitate. Aci seducerea și agitatea poporului român a fost cultivată în mod sistematic, aci au fost preparate alegerile cari au făcut posibilă aparitia agitatorilor naționalisti, dușmani statului, în dieta ungară. Atribuției cercurilor competente să fie recomandate aceste rapoarturi, cari vor fi lămurite în mod mai amănunțit, și încă urgent, pentru că primejdia e usă că elementele destructive nu numai vor continua munca lor minieră în mod vehement, ci se vor pune și cu elemente din afară în legătură."

O întimpinare.

Suntem prea dedați a fi tractați în presa șovinistă maghiară, toți Românii din Ungaria, cu epitele de „răi patrioți”, de „trădători de patrie” chiar, pentru adevăratul nostru patriotism ungar, pentru vitalitatea noastră și cu deosebire pentru tradiționala tenacitate cu care poporul român înfruntând tot felul de perzecuțiuni ține la biserică sa națională și la naționalitatea sa.

Compătimim pe acele ființe nenorocite, cari deși născuți din părinți români, din interes material, angajați la biroul presei și pela ziarele maghiare, fac servicii de denunțanți, ba sub masca anonimității ei înșși ne calumniază.

Nu putem, și nu este permis să trecem cu vederea și să tăcem însă, când un român de talia dlui Constantin Burdia, carele însuși se iscălește cu epitele de „cavaler al ordinului Francisc Iosif, deputat distal și prezidentul comunității de avere” al foștilor grăniceri români — la cari ar mai putea adăuga și „membru al comitetului parohiei ort. române din Caransebeș, membru al sinodului protoprezbiteral, asesor al conzistoriului ort. român și al sinodului eparhial tot de acolo și membru al congresului național al bisericii ort. române din Ungaria și Transilvania”, — indiferent din ce motiv — se dimit la rolul de denunțant al poporului din care s'a născut, și al instituțiilor naționale din cari face parte.

Afară de posturile ce le ocupă dl Burdia în biserică noastră și afară de postul de director executiv al institutului nemțesc „Erste karansebescher Sparkassa”, mai este membru în direcțiunea cassei de păstrare „Almăjana” din Bozovici, este prezidentul băncii „Munteana” din Corniara, membru în direcțiunea băncii „Mehadia” din Mehadia și îi place a trece de patron al băncii „Sebeșana” din Caransebeș și al „Cassei de păstrare” din Teregova.

Are ocaziune deci să cunoască din intuiția proprie spiritul în care se conduc instituțiile noastre bisericești și economice, și ca român corect ar trebui să constate, că oricine afirmă, că în corporațiunile noastre bisericești și la institutele noastre financiare se „cultivă în mod sistematic” „seducerea și agitatea poporului român” ca să aleagă pentru dieta ungară „dușmani de ai statului”, — spune un neadevăr și calumniază în mod infam cele mai prețioase instituțiuni naționale ale poporului român din patria noastră.

Biserica presupun că se va răfui cu d-nul Burdia în corporațiunile din cari face parte. Pentru institutele financiare însă nu există alt teren de răfuială decât acela pe care însuși și l'a ales — al publicității, pentru că băncile dânsului nu participă nici măcar la conferențele „Societăților financiare române” din patrie.

Deci în calitate de director executiv al institutului de credit și de economii „Albina” din Sibiu, din capul locului declar toate afirmațiunile dlui Burdia de calumnii tendențioase, iar în calitate de prezident al delegațiunii băncilor române îl somnez, ca și relativ la celelalte institute financiare române să-și dovedească cu probe autentice toate afirmațiunile injurioase, la din contra și fața cu acelea va avea să suoparte timbrul de calumniator.

Parteniu Cosma.

NOUȚĂȚI.

Delegațiunile. Se scrie dela Viena, că delegațiunile vor fi convocate abia pe la mijlocul lui Noemvrie, iar nu pe la mijlocul lui Octomvrie cum era vorba. Alegeri nouă nu se vor face, ci vor fi trimiși în delegațiuni deputații aleși în primăvară, cari au luat parte la ședințele din Iunie curent ale delegațiunilor.

† Baronul Appel, general de corp în retragere în armata austro-ungară, fost guvernator militar în Bosnia și Herțegovina, a decedat în Grădișca, Vineri dimineața, în urma unei boale de inimă.

„Corda Fratres”, marea asociație a studenților și-a ținut congresul în zilele trecute în Marsilia. Se zice că congresul acesta ar fi decurs în ordine și studenții unguri ar fi ajuns la înțelegere cu cei francezi. Pe anul viitor a fost designată din nou Budapesta ca loc de întrunire.

Concert în Cohalm. Măne seară, Marți 11 Septembrie n. se dă concert în Cohalm. Va cânta distinsa noastră cântăreață, domnișoara Valeria Papp, iar burseriul societății pentru fond de teatru român, dl Bănușiu, va declamă. Sperăm, că publicul din jur va participa întreg la această serată interesantă.

Luarea Griviței. Mercuri, în 29 August v. se implinesc 29 de ani dela luarea Griviței prin armata română. Se va oficia serviciu divin în ziua aceea, la metropolia din București, și în toate bisericile din țara românească.

La Caransebeș va merge în 7 Octombrie, pentru a asista la dezvălirea statuei Maiestății Sale, Archiducele Iosif, ca reprezentant al Maiestății Sale. O deputație din Caransebeș a fost la Alteța Sa, pentru a stabili împreună planul de primire în Caransebeș.

Principele Bulgariei petrece de câteva zile cu întreaga familie în țara noastră în castelul Koburg dela Balog în apropiere de Rimaszombat.

„Luceafărul”, revista excelentă dela Budapesta și-a mutat tipografia și apariția în orașul nostru, Sibiu. Numărul proximo va apare aici.

Contesa Chotek Zdenka, sora soției moștenitoriului nostru de tron, a intrat în zilele trecute în mănăstirea Sacre-Coeur din Riedenburg făcându-se călugăriță.

† Ioan Raita paroh greco-oriental în Șona, după un serviciu de 40 ani ca preot în comuna sa natală Șona, în urma unui morb acut de 3 zile a răposat în 25 August st. v. a. c. la 2 oare dimineața în etate de 69 ani. Rămășițele pământești ale decedatului au fost așezate spre vecinică odihnă în cimitirul gr. or. din Șona în 27 August st. v. a. c. la 1 oară d. a. Decedatul e deplăns de soția Ana Raita n. Rigin, de fca Ana m. Capeta și de ginerele Ioan Capeta, preot.

Sultanul Turciei și-a serbat în 1 Sept. anul al treizecilea de când s'a urcat pe tronul acestei țări. A împărțit cu acest prilej cinste bogată. Medicul care l-a scăpat de boala, ce o avusese de curând, a căpătat o mie de galbini și mai multe decorații și titule.

Bătăie în biserică. În biserică rom. cat. din Neoplanta s'a întâmplat Dumineca trecută o strașnică bătăie între credincioși slovaci și maghiari, din pricina cantorului nou ales maghiar. Slovaci i-au scos pe maghiari din biserică.

Linie maritimă nouă. În 5 Oct. se va descinde noua linie pe mare Constanța—Alexandria. Va circula numai vaporul „Impăratul Traian”, pe care îl va boteză cu deosebită pompă regele și regina în ziua numită.

Căsătoria civilă. Din Spania se vestește, că regele Alfons nu vrea să sancționeze legea pentru căsătoria civilă, votată din partea corpurilor legiuitoare.

La fondul de 20 filieri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: dsoarele Mărioara Muntean Mărioară Gabor, George Macrea, Sebastian Stanca, Ioan Ursă librar, fiecare câte 40 bani, și Victor Tordășan 10 bani.

Secte noi. America, pământul vecinicilor minuni, a început de câțiva ani încoace să fie prielnic și formării de secte religioase, cari de cari mai interesante. Astfel în timpul din urmă s'au născut numai trei deodată.

Una e secta „tăvălitorilor”. Aceștia cred în iad și în renaștere. Toți cei ce nu se țin de secta lor ajung în iad. Omul e păcătos, deci trebuie să alunge pe diavolul din sine prin tăvăliri. Credinciosul se trage în colțul odăii unde se tăvălește în continu dela 4 minute până la 4—5 ceasuri, după cum se simte de păcătos, zicând mare rugăciuni. În timpul acesta el e dator să răspundă la orice întrebare sincer și să-și dezvălească toate secretele inimii sale. Lucrul acesta îl repetă zi de zi.

Alta e secta „ingenunchierilor”. Secta aceasta crede, că numai suferințele de pe pământ pot să-l mântuiască pe om pe păcate. Răsplata pe ceea lume e numai una, bună ori rea, și nu se poate îmblânzi cu rugăciunile celor vii. Deci suferă până trăești. Se închină naturii și dogma lor principală e comunismul. În fiecare zi țin de cinci ori serviciu divin în genunchi, totdeauna în mijlocul naturii, mai ales pe dealuri, cu fața către soare. Toată munca și-o săvârșesc stând în genunchi. Secta a fost înființată de un farmer din America, Burson, care spune că i s'a arătat în vis Iehova și l-a îndemnat la aceasta. Are vro două sute aderenti.

Altă sectă mai interesantă e secta „profetului Adam”, cum se numește capul ei. El predică „evangelia nudității” în ținutul Oclahama City, unde crede că a fost raiul. Se cuvine deci ca în acest ținut să se restituie raiul și omul să umble dezbrăcat de haina păcătoasă, ce iacopere nevinovăția. Acest Adam și vre-o 50 de aderenti ai lui au fost deținuți în zilele trecute tocmai când treceau în procesiune prin oraș — toți în costumul lui Adam.

Reuniune împotriva superstițiilor. În Paris s'a înființat o reuniune pentru stărpirea superstițiilor. Are un comitet de 13 membrii. Aceștia țin ședință totdeauna Vineri. După ședință au masă comună. Vinul trebuie să se toarne în pahare numai peste mână. Beau cu stângă. Înainte de mâncare răstoarnă sarea. Întreprinderi ori călătorii fac numai în 7, 13 și 21 a lumii. Aduare generală țin numai atunci când ziua 13 a lunii cade pe o Vineri. Până acum nu i s'a întâmplat nici unui membru vre-o nenorocire.

Bancă românească în Agnita. Suntem rugați se publicăm următoarele. „Numărul ultim al prețuitului dvoastră ziar a adus știrea, că fruntașii români din părțile Agnitei, în o conferență ținută în zilele acestea au hotărât înființarea unei bănci românești în Agnita. Hotărârea aceasta în sine și între alte împrejurări foarte laudabilă, este în cazul prezent un fapt cât se poate de regretabil, pentru că în Agnita este deja o bancă românească, filiala băncii „Cordiana” din Fofeldeo, care și va începe activitatea în săptămâna curentă și înființarea căreia s'a hotărât la timpul său în conțelegere chiar cu aceiași fruntași din Agnita, cari acum ostensesc la fondarea unei bănci noi. Dacă aceștia din urmă au avut dintru început intențiunea de a fondă în Agnita din propriile lor puteri un institut de bani, atunci trebuiau să o declare aceasta franc conducătorilor „Cordiane” și să nu le pună în vedere întreg sprijinul lor. A fondă acum, când filiala „Cordiane” s'a înființat și a înregistrat firma și și-a început și activitatea un al doilea institut de bani într'un centru mic cu abia 3000 locuitori cum este Agnita, este un lucru forțat și neromânesc, de care numai străinii se vor bucura și beneficia. Pentru că concurența ce inevitabil își vor face cele două institute de bani românești va contribui numai la risipirea forțelor și va fi izvorul multelor animozități între conducătorii poporului din părțile Agnitei.” Cp.

Foc mare. Ni-se scrie, că în comuna Miluon Vineri pe la amezzi a izbucnit un foc puternic, care a ținut până în cealaltă zi. Focul s'a început din jirezile de pae și fan ale lui Borșa Crăciun cu care împreună i-a ars întreg așezământul minunat, ce făcea fală comunei acesteia. S'au aprins și unele case din jur, dar sosind pompierii iute, focul a fost localizat. Paguba e mare, căci focul s'a estins atât de iute, încât nu s'a putut mântui nimica. Să ia ca sigur, că focul s'a iscat din pipa unui îmblător. Iață dar ce face negrija!

Călduri mari. În Paris e de câteva zile căldură enorm de mare. Într'o zi au murit 24 persoane în urma căldurilor mari.

Cărți și reviste.

„Revista politică și literară”. Am primit la redacție numărul prim, pe Septembrie, din „Revista politică și literară”, care a început să apară în Blaj. Editor Iunio Br. Hodoșiu, prim-redactor Aurel Ciato. Abonamentul pe un an 10 coroane. Un număr 80 filieri. Numărul prim se prezintă bine, atât ca cuprins, cât și ca limbă. Dorim reviste să nu cadă în păcatele altor reviste politice și literare, să nu dăscălească, să nu se certe, să nu se războiască, ci să facă aceea ce trebuie să facă: știință. Cuprinsul numărului prim e următorul:

Programul nostru, de A. Ciato. Ideea românismului și politica națională, de Dr. I. Maniu. E moartă limba noastră? Poezie de A. Ciato. Ortografia română, de N. Hodoș. Însămătatea expoziției naționale a fraților din regat, de Dr. Ioan Scurtu. Plopu, Scrisoare de M. Sadoveanu. Cronică politică de A. C. Foi răslețe din istoria noastră ardeleană, neștiute încă, de Sc. Cântec de primăvară de Alca. Cei trei, de A. Ciura. Câțiva oratori contemporani, de H. Stahl. Cronică literară de Luca Rusu. Cronică literară de Al. Probleme. Literatura politică. Bibliografie. Diverse. Găcituri.

„Manual de stilistică” pentru clasa a patra gimnazială, pentru preparandii, școale reale, școale superioare de fete, precum și pentru privați, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blaj. A patra ediție, tipărită acum în Sibiu, cu tipariul lui W. Krafft. Carte aprobată de înaltul ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică, sub numărul 68859 ex 1906. Preț 2 Cor. 60 fil.

„Stilistica practică” sau regule și exemple, pentru tot felul de scriitori, petițiuni, acte și documente, de Ioan F. Negruțiu. Ediția a patra. Sibiu, tipariul lui W. Krafft. Preț 80 filieri.

„Cuvântările deputaților nostri rostite în casa țării”. O broșură de 108 pagini, editată de tipografia „Poporul Român” din Budapesta. Conține vorbirile deputaților români, rostite în ședințele dietei dela 29, 30 Mai, apoi 1, 2, 5 și 6 Iunie n. 1906. E de dorit, să apară în curând și celelalte vorbiri ținute în dietă din partea deputaților români.

Poșta ultimă.

Corurile noastre în București.

O mie șapte sute de cântăreți români din Bănat, Ungaria, Ardeal și Bucovina au sosit Sâmbătă dimineața în București, pentru a vizita expoziția. Li s'a făcut o primire splendidă. Public imens de mare i-a așteptat la gara de Nord. Muzica militară a intonat imnul iubilar, iar dl Ciurcu, ajutor de primar, i-a salutat în numele capitalei București dorindu-le bună sosire. Iau salutați și alții, în urmă cortegiul impunător a mers la biserica Domnița Brăza unde s'a cetit doxologia. A oficiat P. S. Sa Arhiereul Nifon Ploesteanul, vicariul sfintei metropolii. S'au făcut apoi încurțirările.

Afacerea din Constanța.

Cu ocazia anchetei ce a făcut dl procuror Boteanu asupra incidentului din Constanța, dnele Wenter au declarat, că nu s'au simțit deloc ofenzate de observația făcută de dl P. Grădișteanu chelnerului, cu atât mai vârtos, că dlor sunt Românce din Arad, și fiindcă chelnerul nu le-a înțeles destul de bine, au fost nevoite să-i arate în ungurește cea-ce doriau.

Dlor au mai declarat, că n'au dat nici o autorizație dlui consul Austro-Ungar să ceară satisfacție dela dl P. Grădișteanu.

Poșta redacției.

Dlui S. Ch. în B. Certificat de trecere îți trebuie negreșit. Pentru reducere de preț pe liniile ferate ungare s'au făcut pași din partea „Asociațiunii”, dar până acum nu a sosit răspuns. Dincolo reducere e de 50 la sută. Celelalte le vei afla în Brașov.

Nr. 166—1906 of. ppresb.

[224] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III. Poiana Porcului, pe baza ordinului preaveneratului Conzistor Arhidiecezan din 7 Februarie a. c. Nr. 1196 Bis. prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh, sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne rugărilor, instruite conform legilor în vigoare, la subscrisul oficiu protopresbiteratului în termenul deschis, și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare — în decursul termenului concursual — în parohie la biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Lăpușul-unguresc, la 14 August 1906. Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Cetatea-de-peatră.

Vasile Duma
adm. ppresb.

Nr. 472—1906.

[225] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător din comuna Ocolușul-mic. protopresbiteratul Lupșa, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual de 600 coroane, solvibil dela popor cu 300 cor. și ajutor dela stat pus în perspectivă a se vota 300 cor., cuartir liber în edificiul școlaei, lemne de foc și folosința grădinei școlare.

Cuincuenalele se socotesc conform deciziunii comitetului parohial din ședința dela 10 Iulie a. c.

Învățătorul ales se îndatorează a instrui elevii în cântările bisericesti și a cânta cu ei la strană în Dumineci și sărbători. Dacă însă va putea înființa cor bisericesc, pentru acesta primește deosebită remunerație ce o va sta-tori cemitetul.

Petițiunile, înzestrate cu documentele prescise în §-ul 60 din Regul. școlar, sunt a se adresa subscrisului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având concurenții a se prezenta înainte de alegere și în biserică, spre a cânta și a face cunoștință și cu poporul.

În conțelegere cu comitetul parohial. Ofenbaia, 18 August 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-tului Lupșa.

Vasile Gan
protopresbiter.

[226] 2—2

Edict de licitare.

Comuna bisericască greco-or. română Șugag, protopresbiteratul Sebeș, va da în 17/30 Septemvrie a. c. la 11 ore a. m. prin licitație publică în întreprindere edificarea bisericeii, după planul și preliminarul de spese aprobat de veneratul conzistor arhidiecezan la 7/20 Maiu 1905, Nr. 4293 - 1905 Ep.

1. Prețul strigării e 33,437 cor. 10 fil.

2. Vadiul 10% a prețului de strigare.

3. Se poate face ofert și în scris.

4. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da zidirea în întreprindere celui dintre licitanți, în care are mai multă încredere, fără conziderare la ofert și fără a-și motiva procederea față de ceilalți.

5. Contractul pentru întreprinzător intră în valoare îndată după iscălire iar pentru comuna bisericască numai după aprobarea preaveneratului conzistor arhidiecezan din Sibiu.

6. Planul și preliminarul de spese cum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial gr. or. român în Șugag.

Șugag, la 20 August 1906 st. v.

Comitetul parohial:

George Perian
paroh gr. or. și prezident.

Invățăcei

se primesc în jimblăria lui Stefan Moga, Sibiu, Bahn-Gasse Nr. 4. Băeți orfani se primesc cu toată întreținerea și îmbrăcăminte.

200 3—3

Haine pentru domni Haine pentru băeți ♦ Costume pentru copii

să cumpere fiecare în propriul interes dela mine. Prăvălia mea cea nouă de haine din Piața-mică Nr. 2 mi-am asortat-o de nou cu cele mai elegante haine de toamnă și de iarnă, în calitatea cea mai bună, pe cari le vând cu pre-
* * țuri uimitor de ieftine. * *

222 4—6

Cu toată stima:

EDUARD ELIAS
Nr. 2. Piața-mică Nr. 2.

Comunicarea trenurilor în Sibiu.

Itineraru de vară, dela 1 Maiu până la 30 Septemvrie 1906.

Plecarea dela gara din Sibiu.

La orele 4.6 dimineța spre Turnuroșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.
La orele 4.20 dim. spre Făgăraș, Turnuroșu.
La orele 5.21 dim. tren mixt la Căsnădie.
La orele 7.05 dim. Tren mixt la Ocna (dela 15 Maiu până la 15 Sept.)
La orele 7.31 dim. spre Copșa-mică, Brașov, Cluj, Arad, Budapesta.
La orele 7.57 dim. spre Săliște, Vinț, Arad, Budapesta.
La orele 12.58 d. a. la Copșa-mică (numai Martia și Vinerea).
La orele 1.09 d. a. spre Turnu-roșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.
La orele 1.30 d. a. spre Făgăraș.
La orele 1.45 d. a. spre Căsnădie.
La orele 3 d. a. la Ocna (dela 15 Maiu până la 15 Septemvrie).
La orele 3.42 d. a. spre Săliște, Sebeș, Vinț, Deva.
La orele 4.45 d. a. spre Copșa-mică, Cluj, Budapesta.
La orele 6 d. e. Ocna (dela 15 Mai până la 15 Septemvrie).
La orele 8.25 seara la Căsnădie.
La orele 11.20 noaptea spre Copșa-mică, Brașov, Cluj, Arad, Budapesta.
La ora 1.52 noaptea spre Săliște, Sebeș, Vinț, Alba-Iulia, Teiuș, Budapesta.

Sosire la gara din Sibiu.

La orele 3.58 dim. dela Copșa-mică, Brașov, Arad, Cluj, Budapesta.
La orele 6.55 dim. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 7 dim. dela Căsnădie.
La orele 7.04 dim. dela Copșa-mică (numai Martia și Vinerea).
La orele 7.16 dim. dela Turnuroșu și Făgăraș.
La orele 8.16 dim. dela Ocna (din 15 Maiu până la 15 Septemvrie).
La orele 12.47 d. a. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 12.57 d. a. dela Copșa-mică, Brașov, Cluj, Budapesta.
La orele 3.22 d. a. dela Căsnădie.
La orele 3.37 d. a. dela Turnuroșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.
La orele 4.20 d. a. dela Ocna (din 15 Maiupână la 15 Septemvrie).
La orele 7.34 seara dela Ocna (din 15 Maiu până la 15 Septemvrie).
La orele 8.09 seara dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 8.59 seara dela Făgăraș.
La orele 9.15 seara dela Copșa-mică, Brașov, Arad, Cluj, Budapesta.
La orele 10.09 noaptea dela Căsnădie.
La orele 10.27 noaptea dela Turnuroșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.

Pentru domnii preoți!

Dela Librăria arhidiecezană se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu
păreți tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.”

Conține 200 foi.

Prețul 6-60 cor., + porto postal 80 fil.

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

Dela LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ din Sibiu, Nagyszeben

se pot procura următoarele recuzite bisericesti:

CĂDELNITE de fer nichelate	12—
CĂDELNITE de argint de China	18—
CĂDELNITE de argint de China	24—
CĂDELNITE de argint de Alpaca	22—
CANDILE argintate, dela cor. 10-50 până la	200—
CANDILE din argint de China dela cor. 14 până la	400—
CĂLDĂRUȘE ptru apă sfințită din argint de China 19— 24— 30—	
CĂLDĂRUȘE ptru apă sfințită din argint de Alpaca 26— 32— 38—	
CANDELABRE de sticlă cristalină:	
Inălțime Diametrul Nr.	
80 60 1772 pentru 6 lumini	28—
80 60 pentru 6 lumini	23-40
80 45 1778 pentru 4 lumini	52—
80 45 1778 pentru 6 lumini	70—
90 55 1782 pentru 6 lumini	75-40
90 55 1782 pentru 8 lumini	98-80
120 80 1780 pentru 10 lumini	222-30
1841 pentru 12 lumini	225—
200 120 1783 pentru 30 lumini	466—
CHIVOT de argint de China	118—
CHIVOT de argint de China	92—
CLOPOTEL pentru altar, argintat cor. 4—, 6— și	8—
CLOPOTEL pentru altar, din argint de China cor. 7— până	10—
CRUCI de lemn pictate simplu cor. 9-50, mai fine	12—
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos gravat	15-40
CRUCI din argint de China aurite, cu Domnul Christos gravat	19-50
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos, în email	28—
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos, în email	32—
SFESNICE din argint de China, 33 cm. înălțime	18-20
SFESNICE din argint de China, 42 cm. înălțime	26—
SFESNICE din argint de China, 78 cm. înălțime	83-20
SFESNICE din argint de China, 100 cm. înălțime	100—
RIPIDE din argint de China, prăgina de lemn cu 2 iconițe în oleu	73—
POTIRE din argint de China cu disc, 26 1/2 cm. înălțime, discul și interiorul potirului aurit	27-50
POTIRE din argint de China cu disc, 26 1/2 cm. înălțime, complet aurit	36—
POTIRE cu disc, vasul și discul din argint curat, iar piciorul din argint de China	114—
POTIRE cu disc, complet din argint curat	188—
LINGURITE pentru cuminecătura, din argint de China, aurite	4-40
COPIE (cuțit) pentru agneți, din argint de China, aurit	7-20
STEA pentru agneți, bronz, aurită	5-60
STEA pentru agneți, din argint, aurită	12—

Requisite de scris

se pot procura de la

Librăria arhidiecezană

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidiecezană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria arhidiecezană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

La Librăria Tipografiei arhidiecezane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sămbetei. — Rânduiala Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rânduiala Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduiala Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slujba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicienele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduiala Sinaxariului. — Bogorodicienele troparelor ce se cântă peste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinaxariul pe toate lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusiv 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangheliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.